

Siberische grondeekhoorn (*Tamias sibiricus*)

Foto: Alpsdake

Bron: <https://commons.wikimedia.org>

De [Siberische grondeekhoorn](#) is een bruingrijze, oker- of zandkleurige eekhoorn. Op zijn rug heeft hij vijf zwartbruine lengtestrepen. Een volwassen dier weegt tussen de 50 en 120 gram. Daarmee is deze eekhoorn een stuk kleiner dan de Nederlandse inheemse rode eekhoorn.

Aanwezigheid en impact in Europa

Stand van zaken in 2015: de Siberische grondeekhoorn komt voor in Nederland, Duitsland, België, Italië, Zwitserland, Oostenrijk en Frankrijk. Hij kan zich vestigen in alle landen van de Europese Unie.

Effect op biodiversiteit / ecosysteem

In het oorsprongsgebied heeft de Siberische grondeekhoorn een aanzienlijk negatief effect op het broedsucces van de bruine boszanger. In België is er mogelijk een negatief effect op vogels die op de grond broeden.

Het is onhelder wat het effect is van de Siberische grondeekhoorn op de inheemse rode eekhoorn. Het is mogelijk dat hij deze rode eekhoorn en de op de grond broedende vogels lokaal kan verdringen, met name in jaren van voedselschaarste. Bewijs hiervoor ontbreekt echter.

Effect op ecosystemendiensten^[2]

Er zijn geen effecten bekend.

Overige effecten

In het oorsprongsgebied is schade geconstateerd aan graanvelden, nootproductie in bossen, boomgaarden en groenteteelt. Verder vormt de soort mogelijk een reservoir voor Lyme.

Deze effecten waren aanleiding voor plaatsing van deze soort op de Unielijst van [EU-verordening 1143/2014](#).

Bron: [Europese risicobeoordeling](#)

Aanwezigheid en effect in Nederland

Stand van zaken in 2017: van de Siberische grondeekhoorn zijn twee populaties aanwezig. Een bij Tilburg (vanaf 1972) en de ander bij Weert. Daarnaast wordt er af en toe een enkel dier waargenomen in de natuur.

Effecten: zie onder 'Europa'.

Wet- en regelgeving

[EU-verordening 1143/2014](#)

De Siberische grondeekhoorn staat sinds augustus 2016 op de Unielijst van invasieve exoten. Een soort die op de EU-lijst staat mag o.a. niet meer worden verhandeld en gehouden. Verder geldt voor lidstaten de plicht om in de natuur aanwezige populaties op te sporen, te verwijderen, of als dat niet lukt, zodanig te beheren dat verspreiding en schade zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Wat te doen?

Particulieren en dierentuinen die die deze soort al in bezit hadden voordat de EU-lijst van kracht werd, mogen de dieren blijven houden totdat ze een natuurlijke dood sterven. Voorwaarden zijn wel dat de dieren niet kunnen ontsnappen en dat men zorgt dat ze zich niet kunnen voortplanten.

De Siberische grondeekhoorn kan drager zijn van parasieten en/of andere ziekteverwekkers die voor de mens schadelijk zijn. Vermijd daarom direct contact met deze dieren en de plekken in de natuur waar uitwerpselen liggen. Neem [voorzorgsmaatregelen](#) om besmetting met ziekteverwekkers te voorkomen.

Provincies zijn verantwoordelijk voor het nemen van eliminatie- en beheersmaatregelen voor soorten op de Unielijst, wat zij kunnen doen samen met water- en terreinbeheerders en anderen.

Meer info over de Siberische grondeekhoorn

Oorsprongsgebied

De Siberische grondeekhoorn komt oorspronkelijk uit de Aziatische taiga-zone: van Noord- en Oost-Rusland tot Korea en Japan.

Habitat

Alle bossen in Nederland, met name bossen op de hogere zandgronden, omdat de Siberische grondeekhoorn voornamelijk in holen in de grond leeft.

Introductieroute Europa

Import door handel in huisdieren. Daarna mogelijke verspreiding als dieren ontsnappen of worden losgelaten in de natuur.

Aanwezigheid in de EU

huidige vestiging (2015)

mogelijke vestiging

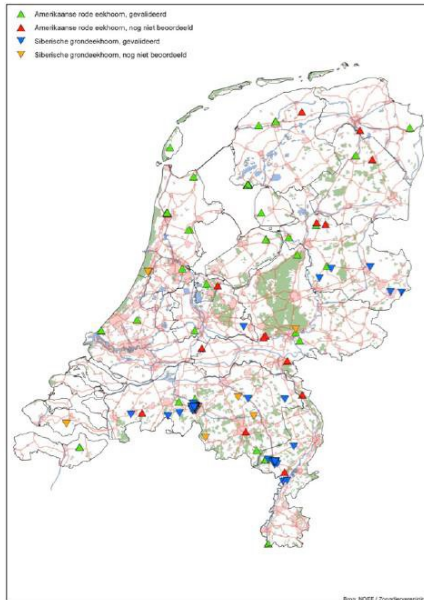
Introductieroute Nederland

De Siberische grondeekhoorn wordt gehouden als huisdier. Door uitzetting en ontsnapping komen de dieren in de natuur terecht.

Aanwezigheid in Nederland

In 2017: de Siberische grondeekhoorn is in Nederland gevestigd in een gebied bij Tilburg en in Weert. Meer dan de helft van alle gevalideerde waarnemingen van exotische eekhoorns in de periode 2005-2016 betreft Siberische grondeekhoorns.

Eerste waarneming in de Nederlandse natuur: 1972

Verspreiding van Siberische grondeekhoorn in Nederland, gevalideerd (blauw) en nog te beoordelen (geel), in de periode 2005-2016. Bron: NDFF/Zoogdiervereniging

Kans op introductie, vestiging en verspreiding

De kans op introductie in Nederland is verminderd sinds de plaatsing op de EU-lijst in 2016. Het Nederlandse klimaat en de leefomgeving zijn geschikt voor de Siberische grondeekhoorn. Vestiging heeft al plaatsgevonden. Ze verspreiden zich niet snel.

Risicobeoordeling

[Risicobeoordeling voor Nederland](#)

[Europese risicobeoordeling](#)

Bronnen

[Dijkstra, V., 2017. Update exotische eekhoorns. Kijk op exoten, nr. 19.](#)

[Dijkstra, V. & J. Dekker, 2008. Risico-assessment uitheems eekhoorns. VZZ rapport 2008.10. Zoogdiervereniging VZZ, Arnhem.](#)

[Europese risicobeoordeling](#)

EU-factsheet

[Nederlands soortenregister](#)

Laatste update: 13-03-2019